

Deinde, noctem esse videmus etiam, quando nullum Luna lumen spargit, ut in Noviluniis. Lumen Solis, per reflexionem, sine dubio, in aëre, nocte ad nos pervenire judicaverat *Paracelsus*. Id de lumine per penetrationem terræ ad nos pertingente accipit *Wendelinus*. Indè exceptio ejus: *Etiam si copiosissima est Solis lux, tanta tamen ejus potentia non est, ut opacum terræ objectum corpus penetrare possit: cum ne domuncula quidem & tugurioli undiquaq; clausi, interiora, in ipso meridie illuminare queat.* Sententiæ verò *Paracelsi* non minus ac *Kyperi* falsitas vix meliùs quàm per veram noctis picturam ostendi potest. Talis verò ea est. Terra, quia non diaphanum (pellucidum) sed densum corpus est, opposita Soli umbram spargit, sicuti omnia corpora densa, quorum crassities excurrens lumen ad partes obversas pertingere impedit. Hæc terrestris globi umbra nihil est aliud quàm solaris luminis privatio, quam generaliter tenebras, specialiter noctem appellamus. Quid igitur nox? Absentia lucis & privatio. Ubi augmenta Auroræ? In luce, quia in privatione & in tenebris nulla dari possunt. Hic ut augmenta specialius examinemus, ea quæ in luce tanquam qualitate, per intensiorem, aut ut substantia corporea, per novam accessionem materiæ, fieri doceamus, opus non est. Sufficit nobis, quod lux Auroræ sit dubia, novaque subinde augmenta acquirat. Lux verò illa, qualitas an corpus sit, hoc loco nobis perindè est. Pro qualitate autem eam habet *Aristoteles 2. de Anim. 7.* omnisque Peripateticorum exercitus. Et communem hanc sententiam hoc quidem loco momentanea Auroræ lucis motio juvat. Ob quam velocitatem, *Hieropsaltes Psalm. 139. v. 9.* ei alas, & Poëtæ (uti supra vidimus) bigas imò quadrigas attribuunt. Corpus verò esse *Epicurus, Democritus, Empedocles*, imò & ipse *Plato*, & inter recentiores *Gassendus in Animadvers. Lib. X. Laërtii de Physiologia Epicuri, cap. de Colore & Luce*, & recentissimus *Kenelmus Eqves Digbaus, Anglus, in Demonstrat. immortalit. animæ rationalis, tract. I. cap. 6. seqq.* putat. Ad hanc verò sententiam probandam, quod ex Auroræ luce lucrari possint, est refractio, quòd intermedius aër, vapore repletus, transitum quidem luci, sed non omninò liberum, quæ corporum mora esse consuevit, præbet. Indè expandi dicitur
ipfi